

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

25. An simplex Sacerdos ex commissione Papæ possit esse Minister consecrationis Episcopalis? Et cursim explanatur, delegata à Summo Pontifice potestate, ordinatum Clericum posse Ordinem ministrare, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76369)

rento in hoc
§. Quae se-
cundo, inf. in
Ref. 111 à §.
Itaque pau-
lo post in-
tium à vers.
At hic.

permaneat, vt maneat cum potestate sibi annexa ad validè recipienda, vel danda alia Sacramenta. Negant Vasquez *disp. 134. cap. 3.* Egidius *loco citato. num. 18.* Hurtado, Ochagavia *locis citatis*, & Lugo *disp. 81. num. 2. & 3.* necnon Palaus *tract. 18. punct. 11. num. 6.* qui & citat pro se Suarium, sed male. Ratio horum est, quia frustra maneret post hanc vitam talis potentia, seu potestas, cum nullum tunc exercitium habere posset, cum his Doctoribus est etiam Dicastillo *disp. 2. dub. 16. num. 478.*

4. Sed probabilius respondeo, permanere in æternum cum prædicta potestate: sicut permanet ipsæmet character. Quod autem illa potestas nunquam (saltem post generalem resurrectionem) productura sit in actum, id nimis accidentale est. Sic S. Thomas *q. 64. art. 7. ad 2.* & Suarez *disp. 13. sect. 1.* Et debent docere omnes qui docent characterem esse potentiam physicam, non moralem, vt optimè docet Philibertus *tract. 1. de Ordine, part. 3. cap. 6. num. 3.* Tenet etiam expressè Henriquez *lib. 2. cap. 17. num. 4.* vbi loquendo de characterè Baptizati, sic ait; *Hoc characterè baptizati, quasi oues minio, aut ferro signata, distinguuntur à reliquis infidelibus, & manet in hæretico, & in animabus separatis, etiam damnatorum. Quod si forte per miraculum suscitetur homo, non est rebaptizandus, nec iniiciendus Confirmatione, & Ordine, qui Sacerdos obiit, sed retinet indelibiliter suam pristinam dignitatem, virtutem, & officium Sacerdotis, ita vt Beatus, resumpto corpore, posset absoluerè, aut consecrare Eucharistiam, sed non facit de lege, quia usus potestatis solis viatoribus commissus est à Christo;* Sic Henriquez.

Sup. hac dif-
fic. lege Ref.
& §. nor. pre-
terita.

5. His suppositis, apparet ad difficultatem propositam in hac resolutione affirmatiuè respondendum esse; & ita in terminis terminantibus respondet Gerunda *de Episcopo, tom. 2. lib. 8. disp. 8. cap. 2. num. 5.* vbi sic ait; *Ex his infero, sicut supra dictum est, Sacerdotem rediituum characterem, & utramque potestatem habiturum consecrandi, atque absolueri, sic Episcopum rediituum eiusdem ornatum esse confirmandi, & Ordines conferendi, non autem iurisdictione pollebit in Ecclesiam, quam morte reliquerat, si fuerit prouisa.* Ita ille, cui ego addo Fabritium Surianum *tom. 1. lib. 3. cap. 8. lit. l.* vbi ita ait; *Hinc sequitur, quod si quis moriatur iam Baptizatus, vel Confirmatus, vel Ordinatus, & postmodum per diuinam potentiam à mortuis resurgat, & ad vitam æternam reuocetur (quemadmodum Lazaro successit) non esset necessarium, vt iterum baptizetur, aut confirmetur, aut ordinetur, quia iam character sacramentalis adhuc in eo incorruptibilis perdurat.* Hæc ille, qui citat Suarez, Bonacinam, & alios. Et quidem esse characterem indelebilem, etiam post mortem, ex hoc probari posset, quia nimirum cum sit qualitas spiritualis animæ inhaerens, non pendet ex corpore; ita vt si anima à corpore segregetur, character, pariter ab anima separetur; vnde dato, quod corpus moriatur, & corrumpatur; character tamen, quia pendet immediatè ex anima, cui inseparabiliter inhaeret, semper incorruptibilis perdurat. Hinc collige, quod in Beatis vsque in æternum character sacramentalis perdurat, eo quod illi felicissimo statui minimè repugnet: character enim est quædam qualitas supernaturalis, & spiritualis perficiens animam, vnde potius ei quoddam ornamentum, quam deformitatem confert: In damnatis pariter vsque in æternum perdurat, sed non est eis ad ornatum, sed ad confusionem quatenus illum considerantes de sua nimia ingratitude conqueruntur; nam illis Sacramentis salubriter non vsi sunt, quæ eis ad confectendam gratiam, & vitam æternam fuerant diuinitus collata.

RESOL. XXIV.

Quisnam sit Minister Consecrationis Episcopalis? Et explanatur, quod olim Corepiscopi ex concessione Episcoporum ordinabant Sacerdotes. Ex part. 1. tract. 1. Ref. 24.

§. 1. **S**Vprædictis difficultatibus enucleatis circa characterem Consecrationis Episcopalis, restat pertractare de Ministro Consecrationis.

2. Dico igitur Episcopum, & sacerdotem non nisi ab Episcopo consecrati posse; Ita communiter Doctores, quorum autoritas hac in re, quæ pendet ex traditione, plurimi facienda est. Et in Ecclesia innotuitum est, quod vnquam aliquis Sacerdos, vel Episcopus à non Episcopo fuerit ordinatus. Item antiqui Patres constanter asserunt, nullam esse ordinationem Episcoporum, & Presbyterorum factam ab illis qui non erant veri Episcopi. Quare non assentit Vasquez *disp. 143. cap. 4.* & Meratio *disp. 8. de Ordine, sect. 2.* affirmantibus posse simplicem Sacerdotem ordinare alios in Sacerdotes ex concessione Romani Pontificis, vel Concilij Generalis. Quod maxime probant ex eo, quod olim Corepiscopi ex concessione Episcoporum ordinabant Sacerdotes, vt patet ex *can. 10. Concilij Antiochi.* Corepiscopi autem erant simplices Sacerdotes, vt Vasquez probare contendit *disp. 238. cap. 7.* Addi etiam potest in Conc. Ancyrano *can. 13.* ita statutum esse: *Corepiscopi non licet Presbyteros, aut Diaconos ordinare, sed neque Presbyteri ciuitatis, sine præcepto Episcopi, vel literis in vnaquoque Parochia.* Ex quo constat licuisse olim Presbyteri ordinare Presbyteros cum Episcopi licentia. Item Leonem I. *Epist. 92. ad Rusticum Narbonensem Episcopum cap. 1.* respondisse ratas haberi posse Ordinationes factas à falsis Episcopis, & nominatim à duobus, vno Presbytero, & altero Diacono, de quibus ibi est quæstio, accedente consensu, & iudicio Præsentium, id est Episcoporum in quorum diocesi celebratæ fuerunt, sed, vt dixi, his non assentit. Ad Canonem vero Ancyranum, & testimonium S. Leonis Magni latè respondet etiam Mariton. in 3. part. *D. Thoma, tom. 2. de Sacram. disp. 67. sect. 2. num. 17.* Dicendum est igitur solos Episcopos esse ministros consecrationis Episcopalis.

RESOL. XXV.

An simplex Sacerdos ex commissione Papa possit esse Minister Consecrationis Episcopalis? Et cursim explanatur, delegata à Summo Pontifice potestate, Ordinatum Clericum, posse Ordinem ministrare, quem ipse habet, & laicum confirmatum posse ex commissione Papa Confirmationis Sacramentum conferre. Ex p. 12. tr. 1. Ref. 25.

§. 1. **Q**uod est querere, an Romani Pontifici mandato, consensu, sine auctoritate, si Presbyteri Episcopum consecrent, valeat consecratio, & consecratus ordinis Episcopalis potestatem recipiat. Hanc quæstionem breuiter attingerunt Durandus in 4. *distinct. 7. quest. 2. num. 7. & 10.* Paludanus in eodem libro & *distinct. quest. 4. art. 3. post conclusionem 2. in responsione ad primam. lib. & distinct. quest. 2. art. 3. in responsione ad primam.* In primis Glossa in *cap. manus, de consecrat. distinct. 5. & cap. peruenit, distinct. 95.* regulam generalem posuit, delegata à Summo Pontifice potestate, posse quemlibet

quemlibet ad Sacramentum conferre, quod ipse suscepit. Vnde colligit Ordinatam Clericum mandato Romani Pontificis posse Ordinem ministrare quem ipse habet; & laicum confirmatum posse ex commissione Papae Confirmationis Sacramentum conferre. Ac proinde secundum Glossam potest Summus Pontifex delegare Diacono, ut Diaconum ordinet, Presbytero ut Presbyterum consecret, & Clerico minori, ut det Ordinem quem ipse suscepit. Quam sententiam Innocentius, & alij videntur approbare in cap. quanto de consue. Sed S. Thomas in 4. dist. 25. quasi. 1. artic. 1. ad 3. aliter sentit, in hunc modum scribens: Papa qui habet plenitudinem potestatis, committere potest non Episcopo pertinentia ad Episcopalem dignitatem, modò illa non habeant immediatam relationem ad Corpus Christi verum, id est quò ex eius commissione Sacerdos simplex potest conferre Ordines minores, & confirmare, non autem Sacerdos; nec Sacerdos maiores Ordines, qui habet immediatam relationem ad Corpus Christi verum, supra quod consecrandum Papa non habet maiorem potestatem, quam simplex Sacerdos. Hac ille. Vnde doctrinam Glossae protulsi refello, quoniam mihi videtur cum S. Thomae doctrina pugnare, & vniuersi S. Thomae auctoritas maioris momenti est apud me, quam Glossae sententia. Paludanus loco citato, ait, posse Romanum Pontificem Presbytero delegare, sine committere, ut Episcopum consecret. Durandus loco praedicto, ante Paludanum docuerat hoc dicere absurdum esse, & contra Scripturam sacram. Nam Apostolus ad Eph. 4. cap. 7. scribit, maiorem à minori non benedici: at Episcopus iure diuino est Presbyter superior. Sed dicit Paludanus, Episcopum quamuis maiorem, posse à Presbytero consecrari, non quidem auctoritate, & potestate ordinaria, sed demandata, & delegata à Summo Christi Vicario. Paludani sententiam videtur Capreolus loco praedicto approbare. Dicendum itaque est, non posse Romanum Pontificem delegare Presbyteris, ut Episcopum consecrent; quia diuino iure Episcopus Presbytero superior est, & Ordinis potestatem habet, qua caret Presbyter: ergo eam potestatem Ordinis Presbyter dare non potest, quippe qui eam non habet, sicut nec Diaconus potest etiam Summi Pontificis mandato, vel auctoritate Presbyterum consecrare. Et haec sententia magis congruit cum iis, quae dixit S. Thomas loco citato. Vnde omnia superius dicta docet etiam Azorius part. 2. libro 3. cap. 30. quasi. 4. & alij. Et ideo hanc sententiam Calstrus Palaus in 4. tract. 27. punct. 14. num. 12. vbi sic ait: In hac controversia illud pro certo habendum est nemini alteri, quam Episcopo committi Episcopi consecrationem posse; quia cum consecratio Episcopi iure diuino instituta sit ad sacerdotium perficiendum, & compleendum, ob quam causam Episcopus est omnibus Sacerdotibus superior, & supremus Ecclesiae Ordo, nequit ab alio concedi, quam ab eo, qui in eo Ordine fuerit constitutus. Nam, ut inquit Paulus ad Hebr. 7. minor maiori benedictionem imperitari nequit: nemo enim dare potest alteri, quod in se nec formaliter, nec virtualiter habet. Atque ita tradit Vasquez disput. 243. cap. 4. num. 42. & cap. 6. in princ. aduersus Paludanum in 4. distinct. 7. quasi. 4. art. 3. in 2. opinione, asserentem, etsi sub dubio posse simplici Sacerdoti hanc potestatem consecrandi Episcopum committi, & Aureolus apud Capreolum distinct. 25. quasi. 1. art. 2. in 2. art. cap. 5. de omnibus Sacramentis id asserentem. Et tandem Bernal de Sacram. disput. 49. sect. 3. num. 2. sic asserit: [Certum est Episcopatum non posse conferri validè ab illo qui Episcopus consecratus non est. Ita docent

omnes Doctores contra Syluestrum, qui dixit Episcopum ordinari posse per simplicem Sacerdotem, in aliquo casu, ex commissione Summi Pontificis; verumtamen hoc caret fundamento: illud firmat vera ratio, & auctoritas; nam S. Damasus Papa Epist. 4. loquens de ministro Ordinum, sic scribit: Qui hominum licet more humano loquamur, dare potest quod non habet; Vnde ipse colligit, Corepiscopos qui verè Episcopi ordinati non erant, non potuisse praestare illa quae sunt propria Ordinis Episcopalis.] Ita ille, & ego.

RESOL. XXVI.

An si Pontifex diceret alicui; Esto verbi gratia Episcopus Ferrariensis, ratio esset verè Episcopus? Idem est pro Sacerdotio? Et asseritur, quod dum Pontifex simplici Sacerdoti committit ministerium confirmandi illum consecrat in Episcopum, quamuis hoc non placeat. Ex part. 12. tract. 1. Rel. 26.

§. 1. Videtur affirmatiuè respondisse Felinum in capite de constitut. numero 23. versic. fallit quarto, ex Angelo lib. 2. C. de crim. sacrileg. & lib. 1. C. de sentent. passis, Rebuff. in praxi, part. 2. tit. de Clericis à quibus creentur, num. 9. Iacobat. de Concil. libro 4. quasi. 4. verb. hoc tamen intelligerem. Sed ego puto supra dictos rem satis obscure tractasse, & nihil aliud docere voluisse nisi hoc videlicet, aliquem posse solo Romani Pontificis verbo Sacerdotem, vel Episcopum constitui, quod attinet ad potestatem iurisdictionis, non Ordinis, ita ut potestatem Ordinis non recipit, sed tantum iurisdictionem Forensam: nam Ordinis potestas nequit sine ordinatione, & consecratione conferri, quamuis Innocentius cap. Presbyter. de Sacrament. non iterum. dicat, credimus, quod nisi essent forma postea inuenta, sufficeret Ordinatori dicere, sis Sacerdos, vel alia aequipollentia verba, quod licet Hostiens. Ioann. And. Abbas, & alij approbent, mihi non placet: est enim facultas Eucharistiam consecrandi, pro viuis, & mortuis offerendi, & alia Sacramenta diuina ministrandi, non ab Ecclesia, sed à Christo instituta, quae potestas characterem impressum in anima requirit, & postulat. Solum igitur, dicere possunt isti Auctores potestatem iurisdictionis solo verbo à Romano Pontifice posse concedi; & hoc verum est, nam si prudens, ac volens Pontifex eam concesserit, data censetur? nam hoc ipso, quod Titium certae Ecclesiae, Episcopum sciens, ac volens nominat compellatiuè, potest illi conferre potestatem iurisdictionis, qua Titius possit illius Ecclesiae beneficia in Clericos conferre, excommunicare, constitutiones condere, ieiunia indicere, dies Festos instituire, & id genus alia. Similiter si velit, potest aliquem Subdiaconum, vel Diaconum in Parochum in certa Ecclesia solo verbo, instituire, qui potestate Ordinis praeditus non erit, habebit tamen potestatem iurisdictionis, qua illius Ecclesiae curam suscipiat, ita ut in ea ceteros Clericos, vel populum gubernare queat, & ea quae sunt iurisdictionis, & Ordinis potestatem non postulant; praestare, & exequi; quamuis nunc iure Canonico Episcopus, vel quouis alius Ecclesiae Praelatus, iurisdictionem non acquirat sine Pontificis litteris, quibus Ecclesiae sibi collatae possessionem apprehendat. Et haec omnia optime obseruat Azorius tomo secundo, libro tertio, capite 30. quasi. 1. Vnde ex his

Sup. cont. 60 in hac Ref. vsque ad ult. eius & Car. muelis diff. in to. 3. tr. 1. Refol. 61. à princ. vsque ad §. ult. ex. clusue.

W A E n i a I V V T I